

DOI: <http://doi.org/10.32750/2026-0247>

УДК 339.9, 657.3

JEL Classification: F21, F34, M41, Q30

Сулима Мар'яна Олександрівна

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри фінансів

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Київ, Україна

ORCID ID: 0000-0002-5297-7388

e-mail: m.sulyma@kubg.edu.ua

Разумейко Анна Сергіївна

здобувач

освітній рівень перший (бакалаврський)

спеціальність D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Київ, Україна

ORCID ID: 0009-0007-6467-6228

e-mail: asrazumeiko.feu25@kubg.edu.ua

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЗВІТНОСТІ ЯК ОСНОВНІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ВІДБУДОВУ УКРАЇНИ

Анотація. У статті досліджено роль цифрової трансформації та імплементації європейських стандартів фінансової та нефінансової звітності у процесі залучення іноземного капіталу для відновлення національної економіки України. Проаналізовано розмір збитків від війни та сектори економіки, які постраждали найбільше. Обґрунтовано, що в умовах повоєнного відновлення критичним фактором для інвесторів є прозорість, підзвітність та мінімізація корупційних ризиків, які забезпечуються через розбудову цифрової екосистеми. Основна увага приділена платформі DREAM та, з урахуванням стандартів PIMA, визначено напрями її удосконалення. Наголошено на актуальності та необхідності BIM-технології для будівельної галузі в Україні, наведено її переваги і недоліки. У контексті підвищення інвестиційної привабливості України досліджено практичний досвід реалізації проєктів Дія.City та Prozorro. Обґрунтовано роль технологій Blockchain та Big Data у верифікації цільового використання інвестиційних коштів. Виокремлено питання щодо гармонізації українського законодавства із вимогами ЄС, зокрема впровадженню IFRS, ESRS, CSRD. У роботі доведено, що перехід на європейські стандарти не лише спрощує комунікацію з міжнародними фінансовими інституціями, а й підвищує інвестиційний рейтинг українських підприємств. У процесі дослідження оцінено також динаміку чистих припливів прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в Естонію, Польщу та Україну за період з 2004 по 2024 рр. За результатами дослідження сформовано рекомендації щодо подальшої цифровізації державних послуг та аудиту, що дозволить створити безпечне та прогнозоване середовище для стратегічних інвесторів.

Ключові слова: повоєнна відбудова; іноземні інвестиції; цифровізація; IFRS; ESRS; CSRD; ESG.

ВСТУП

З огляду на сучасні геополітичні та економічні виклики, повоєнне відновлення України стане найвагомішим інвестиційним та інфраструктурним проєктом. Разом з тим, іноземні інвестори, зокрема уряди країн-партнерів, міжнародні фінансові інституції, приватні фонди, висуватимуть жорсткі вимоги до прозорості використання вкладених коштів. Вважаємо, що активні процеси цифровізації мінімізують корупційні ризики та забезпечать простежуваність кожної одиниці інвестованого капіталу. Окрім того, отримання статусу кандидата в члени ЄС зобов'язує Україну імплементувати європейське законодавство. Впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS), Європейських стандартів звітності зі сталого розвитку (ESRS) та директив щодо

нефінансової звітності (CSRD) є не просто формальністю, а й спільним уніфікованим інструментом. Сучасний світовий інвестиційний тренд — це ESG (Environmental, Social, and Governance). Європейські стандарти звітності роблять акцент на екологічності та соціальній відповідальності. А для України це означає не просто відновлення пошкодженого чи зруйнованого майна, а побудову нових, сучасних та інноваційних об'єктів, що є критично важливим для залучення інвесторів. Водночас, впровадження технологій Big Data, Blockchain та автоматизованих систем звітності дозволить скоротити витрати та час процедур аудиту, знизити бюрократичне навантаження на бізнес та забезпечити моніторинг інвестиційних проєктів у режимі реального часу. У процесі дослідження маємо з'ясувати: яким чином інтеграція цифрових інструментів моніторингу та впровадження європейських стандартів звітності (IFRS, ESRS/CSRD) впливає на готовність іноземних інвесторів фінансувати довгострокові проєкти відбудови України в умовах високих геополітичних ризиків? Це питання охоплює три ключові змінні: інструменти (цифровізація і стандарти), суб'єкти (іноземні інвестори) та контекст (ризик відбудови). Гіпотеза дослідження базується на припущенні, що впровадження наскрізної цифровізації (Big Data, Blockchain) у поєднанні з імплементацією європейських стандартів нефінансової звітності дозволить трансформувати інституційне середовище України із зони високого ризику на прозорий інвестиційний хаб.

Постановка проблеми. Для іноземного інвестора важливе цільове використання вкладених коштів та отримання прибутку. Брак довіри виникає через неможливість чітко відстежити, як розподіляються ресурси на кожному етапі — від виділення гранту до закупівлі будівельних матеріалів. Інвестори побоюються не лише самої корупції, а й відсутності механізмів захисту. Наразі низький рівень довіри до судової системи змушує інвесторів вимагати додаткових гарантій, наприклад, страхування військово-політичних ризиків або розгляд спорів у міжнародних судах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Механізм залучення іноземних інвестицій в економіку України, а також ключові перешкоди на цьому шляху досліджувала Мацука, В. М. (2024) [1]. Котвицька, Н. М., & Денисюк, О. В. (2026) проаналізували такі чинні інструменти державної підтримки іноземного інвестування, як: спеціальні економічні зони, індустриальні парки, гарантійні механізми MIGA та DFC, інвестиційний нянька-сервіс, програми страхування інвестиційних ризиків [2]. Осіпова, Л., & Павлюк, Т. (2026) оцінили динаміку та циклічність іноземних інвестицій у країнах, що розвиваються, з 2000 по 2026 рік, виокремлюючи проблему боргового навантаження. Автори оцінили також інвестиційний клімат України в умовах війни, детально розглядаючи бар'єри для капіталу: від безпекових ризиків до валютних обмежень [3]. Tripathi, S., & Verma, C. B. (2025) досліджували вплив блокчейну, ШІ та цифрових валют на фінансовий сектор, акцентуючи увагу на покращенні клієнтського досвіду та операційної ефективності [4]. Гнилянська, Л., & Данилишин, В. (2025) розглядали трансформацію інвестиційних потоків як кардинальну зміну напрямків, обсягів та структури міжнародного капіталу, зумовлену геополітичною напруженістю (2022-2024 рр.), пандемією та кліматичними змінами [5]. Попри наявну наукову базу, окремі аспекти цієї теми залишаються недостатньо висвітленими та потребують глибшого визначення.

Метою статті є комплексний аналіз процесів цифровізації та інтеграції європейських стандартів звітності в економічну систему України, а також визначення їх як стратегічних механізмів забезпечення прозорості, мінімізації ризиків та активізації залучення іноземних інвестицій у проєкти національного відновлення. У процесі дослідження були використані загальнонаукові та специфічні методи, зокрема: спостереження, порівняння, аналіз і синтез, індукція та дедукція, наукова абстракція та системний підхід.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Станом на кінець 2025 року обсяг завданих збитків та потреби на реконструкцію та відновлення України становить майже 588 мільярдів доларів США протягом наступного десятиліття, що майже втричі перевищує оцінений номінальний ВВП України за 2025 рік. Так, прямі збитки в Україні вже сягнули понад 195 мільярдів \$ США. Найбільше постраждали житловий, транспортний та енергетичний сектори (рис. 1) [6].

Наведені цифри ілюструють масштаб виклику, який стоїть перед країною. Очевидно, що самотужки покрити такі колосальні збитки неможливо. Це визначає критичну потребу в мобілізації як внутрішніх ресурсів, так і масштабної міжнародної фінансової підтримки для запуску процесів відновлення. Слід зазначити, що головним критерієм формування інвестиційної привабливості держави в умовах воєнного стану стає створення особливого рівня прозорості всіх етапів відновлення.

Рис. 1. Потреби у реконструкції та відновленні

Джерело: складено авторами за даними [6]

У межах цього дослідження особлива увага приділяється процесу цифровізації. Розглянемо детальніше роль цифрових систем, зокрема екосистеми Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management (DREAM) у забезпеченні підзвітності та публічного контролю за використанням ресурсів. DREAM — це прозора державна цифрова екосистема, що забезпечує ефективне управління публічними інвестиціями та базується на принципах Open Data. Вона збирає всі дані про проекти в режимі реального часу, забезпечуючи прозорість та підзвітність на кожному етапі — від ідеї до завершення робіт. Основними перевагами екосистеми DREAM є:

1. Цифрова платформа відображає різноманітну інформацію про інвестиційний проект, про його пріоритетність, стан будівництва, підрядників та фінансування. Система синхронізована з понад 10 державними реєстрами, такими як: Prozorro, Spending, Єдина державна електронна система у сфері будівництва (ЄДЕССБ), Реєстр пошкодженого та знищеного майна (РПЗМ). Завдяки цьому DREAM структурує дані для аналітики проектів.
2. Зареєструвати публічний інвестиційний проект можуть: органи державної влади, органи місцевого самоврядування, державні та комунальні підприємства, суб'єкти господарювання у яких державна частка в статутному капіталі перевищує 50% або становить величину, яка забезпечує державі право вирішального впливу на господарську діяльність суб'єкта.
3. Усі проекти мають унікальний ID, за яким можна знайти конкретний проект та дізнатися про нього всю доступну інформацію.

4. Пріоритетність надається за результатами опрацювання стратегічного, економічного, фінансового та управлінського обґрунтувань [7], [8].

Наразі екосистема DREAM є найефективнішою та найбільшою платформою для пошуку та реєстру інвестиційних проєктів, але глобальної довіри іноземних інвесторів все ще не має. З огляду на це, виникає необхідність доопрацювати окремі аспекти.

Перш за все — це затвердження єдиних, чітких та міжнародних стандартів пріоритизації. Чудовим прикладом системи для оцінки практики управління інфраструктурою є Public Investment Management Assessment (PIMA) від Міжнародного валютного фонду. У структуру оцінки управління державними інвестиціями (PIMA) входять три основні компоненти: планування, розподіл, реалізація. Ці компоненти у свою чергу поділяються ще на 15 елементів. Також у структуру цього стандарту входять фактори ефективності управління державними інвестиціями: правова та регуляторна база, кадровий потенціал та IT-системи [9] (рис. 2).

Рис. 2. Структура PIMA

Джерело: складено авторами за даними [9]

Черговим недоліком поточної системи є недостатній рівень оформлення та презентації проєктів, що часто не відповідає їхній стратегічній значущості. Причиною цього є брак цифрових компетенцій у представників окремих громад та органів місцевого самоврядування. Для вирішення цієї проблеми доцільно створити консультаційні центри, які допомагатимуть у підготовці заявок. Це забезпечить рівні можливості для кожної громади та сприятиме реалізації пріоритетних ініціатив незалежно від рівня IT-грамотності заявників. Крім того, важливо запровадити технологію Цифровий слід (Audit Trail). Ця технологія є однією з ключових, тому що вона буде запобігати головній проблемі — корупції. З цим впровадженням кожна зміна в проєкті буде фіксуватися часом, коли вона була зроблена та підкріплюватися електронним підписом особи, яка зробила зміни. Такий підхід виключає можливість оформлення документів минулою датою, фальсифікацію сум чи видалення записів про платежі. Попри ефективність цифровізації як інструменту, фізична природа будівельних робіт вимагає контролю безпосередньо на об'єкті. Так, аудитори мають оцінити якість та обсяг виконаних робіт, а далі вносити в систему DREAM. Разом з тим, супутникові знімки також можуть стати прекрасною

альтернативою для перевірок виконаних робіт. Наступним кроком удосконалення платформи є автоматична перевірка підрядників. Інвестору важливо, щоб роботу виконували підрядники з високою репутацією, тому таке запровадження залучить ще більше інвестицій. Перспективним напрямом удосконалення системи DREAM вважаємо запровадження BankID, для верифікації всіх учасників процесу через банки. Саме ця функція буде забезпечувати максимальну прозорість та відкритість. Крім того, Open Banking — це сучасна технологія, за допомогою якої всі проведені оплати можуть висвітлюватись одразу у DREAM. Пріоритетним вважаємо запровадження НБУ технології е-гривні. Наприклад: інвестор вклав гроші у певний проєкт, але вони не будуть виплачені підряднику доти, доки не з'явиться офіційний акт виконаних робіт, підтверджений технаглядом та супутниковим знімком. Отже, наразі DREAM є корисною та дієвою державною цифровою екосистемою, але для збільшення припливу іноземних інвестицій, потрібні серйозні та глибокі зміни.

Впровадження технологій Building Information Modeling (BIM) та електронної системи в будівництві також знижує корупційні ризики та підвищує ефективність використання ресурсів. BIM — це цифрова форма будівництва та операції з активами. Вона об'єднує технології, вдосконалення процесу та цифрову інформацію, щоб радикально покращити клієнтські та проєктні результати та операції з активами. BIM є стратегічним інструментом для вдосконалення процесу прийняття рішень як для будівель, так і для об'єктів державної інфраструктури протягом всього життєвого циклу [10]. Сьогодні, BIM в Україні не тільки актуальний, а й стає необхідним стандартом для виживання та розвитку в будівельній галузі. Переваги і недоліки BIM-технологій наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Переваги і недоліки BIM-технологій

Категорія	Переваги	Недоліки
Ефективність та точність	Уникнення помилок у проєктуванні та будівництві	Ризик перевантаження системи
Фінанси	Кращий контроль витрат та зниження ризиків	Значні витрати на ліцензійне потужне ПЗ
Комунікація	Залученість учасників	Складність передачі даних
Час	Модель продовжує функціонувати навіть після завершення будівництва для ефективного управління	Створення BIM-моделі на початковому етапі займає більше часу, ніж 2D-креслення
Експлуатація	Інтеграція всіх етапів життєвого циклу об'єкта в єдину модель, що полегшує цифрове моделювання	Складність пошуку кваліфікованих BIM-менеджерів та спеціалістів

Джерело: складено авторами за даними [11]

Прикладами застосування BIM-технологій в Україні є: Unit.City (Київ); реконструкція мереж водопостачання (Харків); будівництво нових станцій метрополітену з використанням BIM-технологій для контролю за складними підземними роботами та координації тунельних систем (Дніпро); 3D-модель міста Чернігова; KAN Development, SAGA Development, Archimatika використовують кейси BIM та AI для оптимізації витрат матеріалів при відновленні пошкоджених будинків, що дозволило зекономити до 20% бюджету. В цілому, задля спрощення процедур, підвищення прозорості, автоматизації контролю та формування єдиних цифрових стандартів в Україні було суттєво розширено функціональність Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ), введено в експлуатацію Містобудівний кадастр на державному рівні (МБКД) та досягнуто значного прогресу у розвитку Єдиного державного реєстру адрес (ЄДРА) та Реєстру

адміністративно-територіального устрою (ЄДРАТО). Важливим кроком став запуск мобільного застосунку «Прозоре будівництво» — інструменту для цифрових виїзних перевірок під час прийняття об'єктів в експлуатацію. Застосунок забезпечує фотофіксацію, автоматичну геолокацію, використання чек-листів та формування звіту безпосередньо в ЄДЕССБ, що мінімізує людський фактор і підвищує прозорість процедур. Також у 2025 році було розширено Національну базу даних енергетичних та експлуатаційних характеристик будівель (БДБ) — додано нові атрибути енергетичної ефективності та реалізовано інтеграції з енергетичними сертифікатами. Окремо запущено оновлений механізм перевірок у дозвільних документах (проектна документація, Акт готовності, БДБ) щодо наявності та коректності енергетичних сертифікатів. Для зручності заявників реалізовано push-сповіщення у мобільному застосунку «Дія» про зміну статусу розгляду будівельних послуг [11].

Сучасне відновлення України потребує принципово нових підходів до фінансового моніторингу, які б виключали можливість маніпуляцій та забезпечували відкритість даних у режимі реального часу. Традиційні методи аудиту, що базуються на перевірці паперової документації постфактум, виявляються недостатньо ефективними в умовах масштабних інвестиційних потоків та високих корупційних ризиків. У цьому контексті ключового значення набуває імплементація технологій Blockchain та Big Data, які виступають не просто інструментами автоматизації, а фундаментальними гарантами інституційної довіри між державою та іноземними інвесторами. Використання децентралізованих реєстрів (Blockchain) дозволяє створити незмінний цифровий слід кожної транзакції, децентралізуючи процес верифікації та унеможливлюючи несанкціоноване корегування фінансових звітів. Водночас аналітика великих даних (Big Data) забезпечує інтелектуальний супровід цього процесу, дозволяючи виявляти приховані закономірності, аномалії та потенційні ризики нецільового використання ресурсів на основі багаторівневого аналізу масивів інформації. Роль технологій Blockchain та Big Data у верифікації цільового використання інвестиційних коштів зображено на рис. 3.

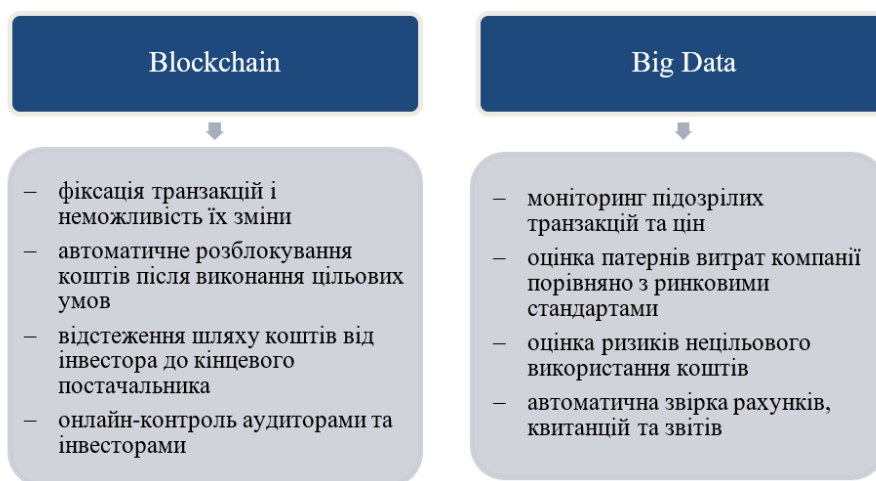

Рис. 3. Роль технологій Blockchain та Big Data у верифікації цільового використання інвестиційних коштів

Джерело: складено авторами

Стимулом для технологічних інвестицій є цифровізація державних послуг для бізнесу. Так, завдяки Дія.City Україна стає потужним європейським хабом для інновацій. Це унікальний простір із вигідними податками та правовими гарантіями, що допомагає

вітчизняним стартапам і компаніям зростати швидше [12]. Станом на початок 2026 року резидентство Дія Сіті отримали 4000 ІТ-компаній. І, за даними ДПС, за 9 місяців 2025 року держава отримала від резидентів проєкту майже 20 мільярдів гривень надходжень. В 2024 році Україна зайняла місце в трійці європейських лідерів рейтингу Open Data Maturity — резиденти Дія Сіті створюють ефективні цифрові рішення в сфері відкритих даних для боротьби з корупцією. Отже, Дія City — це комплексна модель організації бізнесу, яка пропонує спеціальні ставки податків, альтернативну модель найму (гіг-контракти), інструменти для залучення інвестицій та ін. Пріоритетні стимули для технологічного бізнесу в межах Дія.City зображено на рис. 4.

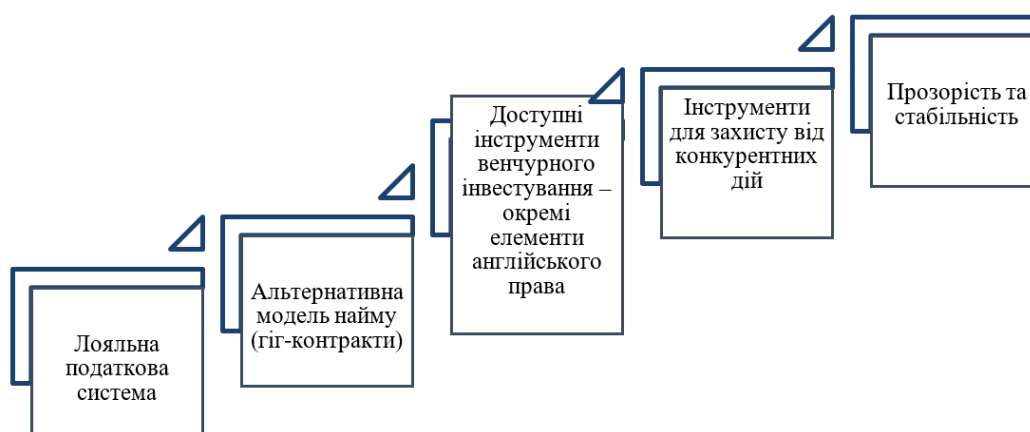

Рис. 4. Основні стимули для технологічних інвестицій через Дія.City
Джерело: складено авторами за даними [12], [13]

Так, у 2026 році резиденти Дія.City можуть обирати між двома моделями оподаткування — класичною моделлю з податком на прибуток у 18% або податком на виведений капітал (ПнВК) у 9%. А використання гіг-контрактів дозволяє компаніям легально співпрацювати з фахівцями без класичних трудових зобов'язань, але з можливістю укласти довгострокові відносини, передбачати конфіденційність, ІР-права, винагороди тощо. Механізми інвестування, які використовують іноземні венчурні інвестори, доступні в Україні резидентам Дія Сіті: Liquidation Preferences, Option&ESOP, Warranties&Indemnities, Liquidated Damages та ін. Можливість укладення NCA та NDA договорів, притягнення до відповідальності порушників їх умов. Статус резидента Дія City підвищує довіру до бізнесу з боку іноземних інвесторів та фондів через прозорість умов роботи та стабільність режиму. Державні гарантії захисту інвестицій та прозора структура компаній знижують ризики для інвесторів [13].

Система Prozorro також відіграє критичну роль у створенні сприятливого інвестиційного клімату та відкриває іноземному бізнесу доступ до величезного ринку державних замовлень України. Так, іноземні компанії мають такі ж права на участь у тендерах, як і українські. Це дозволяє великим міжнародним гравцям постачати товари та послуги напряму, а також брати участь у проєктах відбудови, які фінансуються як з бюджету України, так і міжнародними донорами (Світовий банк, ЄІВ тощо), оскільки Prozorro інтегрована з процедурами міжнародних організацій. Для інвестора Prozorro є «детектором чесності» ринку. Адже, будь-який інвестор може проаналізувати обсяги ринку, ціни конкурентів та історію закупівель конкретного державного органу. Публічність процесів знижує ризики корупції, що є ключовим фактором для заходу іноземного капіталу в країну. Завдяки тому, що Світовий банк рекомендував використовувати Prozorro для проєктів відновлення України, система стала містком для

іноземних інвесторів, які хочуть бути частиною масштабних інфраструктурних проєктів, гарантуючи при цьому, що кошти будуть витрачені за міжнародними стандартами [14].

Паралельно із впровадженням цифрових інструментів критично важливим є забезпечення єдності з міжнародними партнерами через використання спільних стандартів звітності. Для дослідження процесу впровадження IFRS було обрано такі країни, як Польща та Естонія. Вибір зумовлений їхньою успішною трансформацією з постсоціалістичних економік у провідні цифрові та інвестиційні хаби ЄС. Так, до вступу в ЄС Польща провела глибоку реформу законодавства. Впровадження європейських норм (звітність, прозорість, антикорупція) стало сигналом для німецьких, французьких та американських інвесторів про безпеку їхніх капіталів. Після вступу до ЄС Польща отримала доступ до мільярдів євро. Але ключовим було те, що ці кошти виділялися лише під жорсткі стандарти звітності. Це саме те, що зараз робить система DREAM для України — готує ґрунт для прозорого розподілу майбутніх європейських фондів. Перехід на IFRS в Польщі та Естонії відбувся переважно в межах загальноєвропейської стратегії гармонізації фінансових ринків. Естонія була однією з перших країн у Європі, яка не просто дозволила, а почала активно стимулювати перехід на IFRS. У 2005 році, як і всі країни ЄС, Естонія та Польща зробили IFRS обов'язковими для консолідованої звітності всіх лістингових компаній. Естонські національні стандарти бухгалтерського обліку були максимально наближені до IFRS для малого та середнього бізнесу, що зробило перехід майже непомітним. У Польщі процес був складнішим через більший обсяг внутрішнього ринку та потреб у реформуванні старої системи. Багато польських компаній досі використовують національні стандарти, проте всі великі гравці та об'єкти міжнародних інвестицій працюють виключно за IFRS. Тоді як в Україні, в межах Угоди про асоціацію з ЄС лише у 2012 році відбувся обов'язковий перехід на IFRS для публічних акціонерних товариств, банків та страхових компаній.

Крім того, обов'язковою вимогою провідних фінансових інституцій є повна відповідність проєктів відбудови критеріям екологічної (E), соціальної (S) та управлінської відповідальності (G), що виступає базовим маркером інвестиційної надійності. ESG стандарти — це світові стандарти відповідального ведення бізнесу, тобто критерії, за якими сучасні інвестори оцінюють проєкт, перш ніж вкласти кошти. Концепція ESG у світі стала не просто ініціативою, а вже глобальною стратегією та цифровою моделлю (рис. 5).

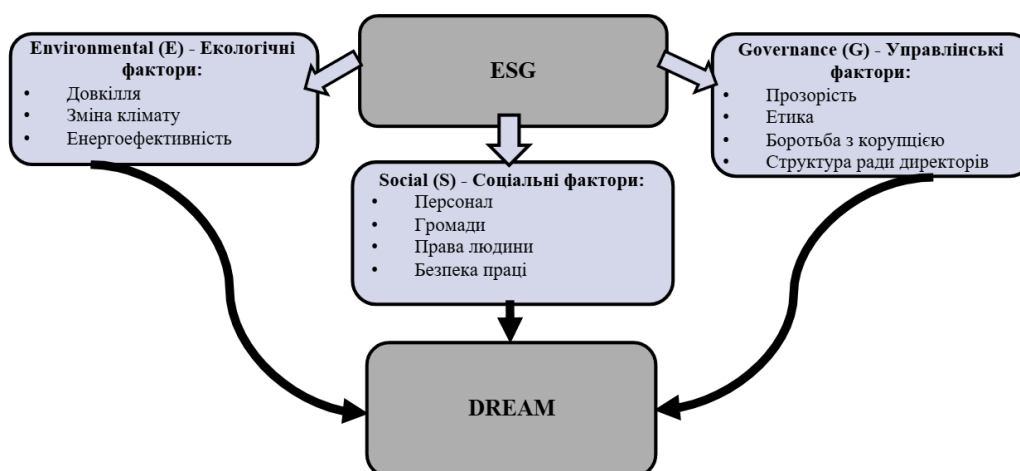

Рис. 5. Концепція ESG

Джерело: складено авторами

Вважаємо, що поєднання цифровізації та стандартів ESRS є базовим механізмом мінімізації воєнних ризиків для іноземних інвесторів. Так, ESG-паспорт — це екосистема даних, що об'єднує усі технологічні параметри певного об'єкта з показниками його сталого розвитку в реальному часі. Е-фактор дозволяє автоматично визначати енергоефективність та вуглецевий слід обраного об'єкта, завдяки технології Big Data. S-фактор показує ефективність та безпеку праці, а також соціальний вплив об'єкта інвестування. G-фактор за допомогою технології Blockchain надає можливість слідкувати за змінною даних, поставками та використанням коштів. Уже доведено на практиці, що впровадження «цифрового ESG-паспорта» дозволяє забезпечити прозорість використання коштів у реальному часі. Вважаємо доцільним впровадження ESG-паспорта у вже наявну українську екосистему DREAM. Так як DREAM — це головна цифрова система для відбудови України і вона вже містить G-фактор, впровадження Е-фактора та S-фактора тільки покращить вже наявну систему. А найголовніше зробить DREAM єдиним джерелом істини для всіх суб'єктів [15].

ESRS (European Sustainability Reporting Standards) — це європейські стандарти звітності щодо сталого розвитку. Структура ESRS: наскрізні, екологічні, соціальні та управлінські стандарти (рис. 6).

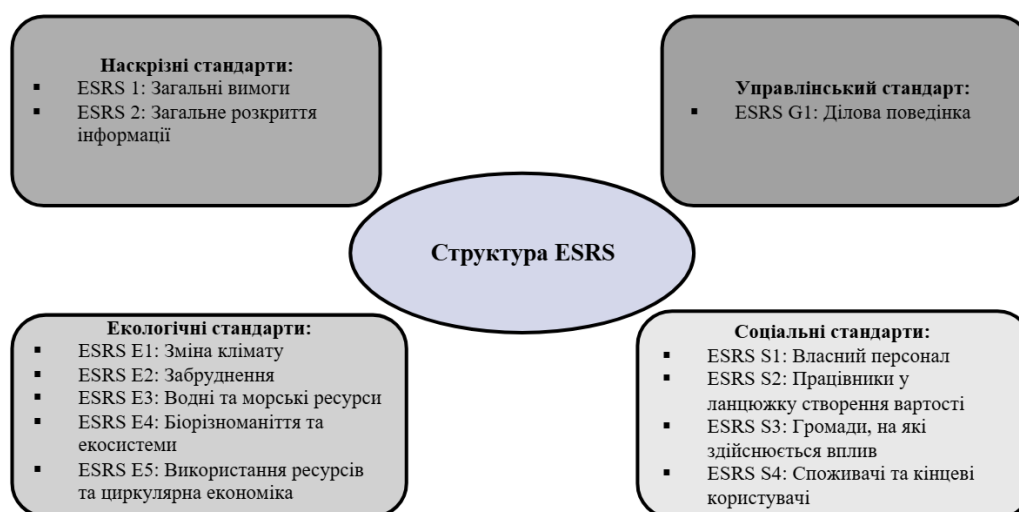

Рис. 6. Структура ESRS

Джерело: складено авторами за даними [15], [16]

Впровадження ESRS для інвестиційної діяльності є ключовим чинником. Тому що, для іноземних інвесторів, фінансових установ, інституцій ці стандарти є зрозумілими, зручними, правдивими та результативними. Іншими словами, така звітність допоможе легше залучити прямі іноземні інвестиції, адже ці стандарти є загальноприйнятими, дієвими та найголовніше відображають усі критерії оцінки, які важливі для інвесторів. Разом з тим, ESRS передбачає цифрове маркування звітів, тим самим донор може автоматично порівнювати дані через програмне забезпечення, що, по-перше, зменшує витрати на перевірку проєкту, по-друге, завдяки цифровізації та автоматизації процесів, проєкт може швидше отримувати належне фінансування, реалізовуватись та виконувати свою функцію.

У процесі дослідження оцінено також динаміку чистих припливів прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в Естонію, Польщу та Україну за період з 2004 по 2024 рр. Так, Польща демонструє найбільш зрілу та стабільну динаміку залучення інвестицій. Після вступу до ЄС у 2004 році, Польща пережила інвестиційний бум. Пік у 25 млрд \$ (у 2007 р.) свідчить про

масове перенесення виробничих потужностей із Західної Європи. Навіть під час світової кризи 2008–2009 рр. країна втримала показники на рівні 14–15 млрд \$. Показник 8 млрд \$ у 2012 р. та критичний мінімум у 1 млрд \$ у 2013 р. вибиваються із загального тренду. Зазвичай, це пояснюється змінами в оподаткуванні дивідендів, що змусило компанії тимчасово виводити прибутки. 2021–2023 рр. стали історично найкращими для Польщі (38–42 млрд \$). Це результат стратегічного переорієнтування ланцюгів постачання — компанії переводять виробництво з Азії ближче до споживачів у ЄС (рис. 7).

Рис. 7. Прямі іноземні інвестиції Польщі, чистий приплив (млрд. \$ США)

Джерело: складено авторами за даними [17]

Естонія показує зовсім іншу модель, адже її ринок невеликий. У 2005–2019 рр. більшу частину часу інвестиції коливалися в межах 1–3 млрд \$. Це стабільний приплив капіталу в банківський сектор, нерухомість та ІТ. Показник -1 млрд \$ означає, що відтік капіталу перевищив приплив у 2015 р. Причиною цього стало те, що у невеликих країнах суттєво видно, коли велика іноземна корпорація виплачує рекордні дивіденди материнській компанії або викуповує власні акції у місцевих дочірніх компаній. Технологічний стрибок відбувся у 2021 р. Криза у 2024 р. спровокувала відтік капіталу - 3 млрд \$. Це може бути пов'язано з геополітичними ризиками (близькість до РФ), що змушує інвесторів переглядати свою присутність у Балтійському регіоні, або ж із масштабною репатріацією прибутків банківським сектором (рис. 8).

Рис. 8. Прямі іноземні інвестиції Естонії, чистий приплив (млрд. \$ США)

Джерело: складено авторами за даними [17]

В Україні у період 2005–2008 рр. відбулось зростання ПІІ (пік 11 млрд \$ у 2008-му), що пояснюється підготовкою до Євро-2012. У 2014–2015 рр. відбулось різке падіння до 1 млрд \$ та 0 відповідно через початок агресії РФ. Втім, уже у 2016–2019 рр. спостерігаємо підвищення рівня ПІІ до 4–6 млрд \$. У 2023–2024 рр., незважаючи на повномасштабну війну, Україна показує стійкість. Показник 5 млрд \$ у 2023 році та 4 млрд \$ у 2024-му свідчить про те, що інвестиції, зокрема у проекти з відновлення, продовжуються (рис. 9).

Рис. 9. Прямі іноземні інвестиції України, чистий приплив (млрд. \$ США)

Джерело: складено авторами за даними [17]

Проведений аналіз досвіду Польщі та Естонії свідчить, що вступ до ЄС став потужним каталізатором інвестиційного зростання завдяки гармонізації законодавства та доступу до європейських ринків. Водночас приклад Естонії доводить, що тотальна цифровізація державних процесів створює унікальну конкурентну перевагу, радикально знижуючи корупційні ризики та адміністративні бар'єри. Для України поєднання європейської інтеграції з передовими цифровими інструментами є ключовим фактором залучення капіталу в умовах повоєнного відновлення. Це дозволить не лише наздогнати темпи сусідніх країн, а й забезпечити високий рівень прозорості для міжнародних інвесторів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

За результатами проведеного дослідження встановлено, що синергія цифрових технологій та європейських стандартів звітності є фундаментальною умовою для масштабного залучення іноземного капіталу у відбудову України. Впровадження таких інструментів, як екосистема DREAM, технології BIM та PIMA, а також використання Blockchain і Big Data, забезпечує вагомий рівень прозорості та цільового використання коштів, мінімізуючи корупційні ризики на всіх етапах відновлення. Гармонізація вітчизняного законодавства із вимогами CSRD та впровадження стандартів IFRS і ESRS усуває інформаційні бар'єри, роблячи звітність вітчизняних підприємств зрозумілими та передбачуваними для глобальних інвесторів. Порівняльний аналіз динаміки ПІІ в Україні, Польщі та Естонії підтверджує, що саме цифрова зрілість та інституційна відповідність стандартам ЄС є визначальними факторами конкурентоспроможності економіки в довгостроковій перспективі. Розширення можливостей платформ Дія.City та Prozorro у поєднанні з аналітикою Big Data дозволяє створити цифрову інфраструктуру довіри, яка є критично важливою для приватного сектора. Таким чином, цифровізація державних послуг та аудиту має стати стратегічним пріоритетом державної політики для формування сприятливого інвестиційного клімату. Отже, тільки комплексний підхід до поєднання технологічних інновацій та європейського регулювання забезпечить стале економічне зростання України у повоєнний період.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мацука В. М. Механізм залучення іноземних інвестицій в економіку України. Ефективна економіка. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.38>
2. Котвицька Н. М., Денисюк О. В. Механізми стимулювання іноземного інвестування в Україні в контексті європейської інтеграції. Актуальні питання економічних наук. 2026. № 20. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18929755>
3. Осіпова Л., Павлюк Т. Інвестиційні процеси та трансформація фінансового ринку України: стан та перспективи. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2026. No. 352 (2). P. 61–68. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-352-7>
4. Tripathi S., Verma C. B. Digital transformation in finance: Innovations, challenges, and future trends. Stallion Journal for Multidisciplinary Associated Research Studies. 2025. DOI: <https://doi.org/10.55544/sjmars.icmri.5>
5. Гнилянська Л., Данилишин В. Трансформація міжнародних інвестиційних потоків під впливом війни в Україні. Економіка та суспільство. 2025. № 78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-83>
6. Updated Ukraine recovery and reconstruction needs assessment released / World Bank. 2026. February 23. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2026/02/23/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>
7. DREAM – Державна цифрова екосистема управління відновленням / Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://dream.gov.ua/ua>
8. Порядок підготовки публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій : Постанова Кабінету Міністрів України від 2025 р. № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2025-%D0%BF#Text>
9. What is PIMA? / International Monetary Fund. Infrastructure Governance Portal. URL: <https://infrastructuregovern.imf.org/content/PIMA/Home/PimaTool/What-is-PIMA.html>
10. Посібник із впровадження інформаційного моделювання в будівництві (BIM) європейським державним сектором / EU BIM Task Group. 2017. URL: <https://cutt.ly/ytLuY4J>
11. Цифровізація будівництва та містобудування: підсумки 2025 року та плани на 2026 рік / Міністерство розвитку громад та територій України. 2025. URL: <https://mindev.gov.ua/news/tsyfrovizatsiia-budivnytstva-ta-mistobuduvannia-pidsumky-2025-roku-ta-planu-na-2026-rik>
12. Дія.Бізнес у громадах / Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/projects/business/city>
13. Режим Дія Сіті в 2026 році: умови, вимоги, переваги й недоліки / BIP. URL: <https://bip.net.ua/articles/diya-siti-umovi-vimogi-perevagi-j-nedoliki/>
14. Майданчик електронних торгів Prozorro та комерційних закупівель / SmartTender. URL: <https://smarttender.biz/>
15. CSRD and ESG reporting: More than just numbers on white paper / Wasser 3.0. URL: <https://wasserdreinull.de/en/blog/esg-and-csrd-reporting/>
16. ESRS standards / Senken. URL: <https://www.senken.io/glossary/esrs-standards>
17. Statistical Performance Indicators (SPI) / World Bank. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/IQ.SPI.PIL1?locations=PS-UA>

Mariana Sulyma

PhD in Economics, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Finance
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-5297-7388
e-mail: m.sulyma@kubg.edu.ua

Anna Razumeiko

Graduate Student, First Level of Education (Bachelor's)
D2 "Finance, Banking, Insurance, and the Stock Market"
Boris Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: 0009-0007-6467-6228
e-mail: asrazumeiko.feu25@kubg.edu.ua

DIGITALIZATION AND EUROPEAN REPORTING STANDARDS AS KEY MECHANISMS FOR STIMULATING FOREIGN INVESTMENT IN UKRAINE'S RECONSTRUCTION

Abstract. The article examines the role of digital transformation and the implementation of European standards of financial and non-financial reporting in the process of attracting foreign capital to restore the national economy of Ukraine. The size of the losses from the war and the sectors of the economy that suffered the most are analyzed. It is substantiated that in the conditions of post-war recovery, a critical factor for investors is transparency, accountability and minimization of corruption risks, which are ensured through the development of a digital ecosystem. The main attention is paid to the DREAM platform and, taking into account the PIMA standards, the directions for its improvement are identified. The relevance and necessity of BIM technology for the construction industry in Ukraine are emphasized; its advantages and disadvantages are given. In the context of increasing the investment attractiveness of Ukraine, the practical experience of implementing the Diya.City and Prozorro projects is examined. The role of Blockchain and Big Data technologies in verifying the targeted use of investment funds is substantiated. Issues of harmonizing Ukrainian legislation with EU requirements are highlighted, in particular the implementation of IFRS, ESRS, CSRD. The paper proves that the transition to European standards not only simplifies communication with international financial institutions, but also increases the investment rating of Ukrainian enterprises. The study also assessed the dynamics of net inflows of foreign direct investment (FDI) into Estonia, Poland, and Ukraine for the period from 2004 to 2024. Based on the results of the study, recommendations were formulated for the further digitalization of public services and auditing, which will create a safe and predictable environment for strategic investors.

Keywords: postwar reconstruction; foreign investment; digitization; IFRS; ESRS; CSRD; ESG.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Matsuka, V. M. (2024). Mechanism of attracting foreign investments into the economy of Ukraine. *Efficient Economy*, (1). <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.38> [in Ukrainian]
2. Kotvytska, N. M., & Denysiuk, O. V. (2026). Mechanisms of stimulating foreign investment in Ukraine in the context of European integration. *Topical Issues of Economic Sciences*, (20). <https://doi.org/10.5281/zenodo.18929755> [in Ukrainian]
3. Osipova, L., & Pavliuk, T. (2026). Investment processes and transformation of the financial market of Ukraine: State and prospects. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 352(2), 61–68. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-352-7> [in Ukrainian]
4. Tripathi, S., & Verma, C. B. (2025). Digital transformation in finance: Innovations, challenges, and future trends. *Stallion Journal for Multidisciplinary Associated Research Studies*. <https://doi.org/10.55544/sjmars.icmri.5>
5. Hnylyanska, L., & Danylyshyn, V. (2025). Transformation of international investment flows under the influence of the war in Ukraine. *Economy and Society*, (78). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-83> [in Ukrainian]
6. World Bank. (2026, February 23). *Updated Ukraine recovery and reconstruction needs assessment released*. <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2026/02/23/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>

7. Ministry for Development of Communities, Territories and Infrastructure of Ukraine. (n.d.). *DREAM – State digital ecosystem for reconstruction management*. <https://dream.gov.ua/ua> [in Ukrainian]
8. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2025). *Resolution on the procedure for preparation of public investment projects and programs of public investments* (No. 527). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2025-%D0%BF#Text> [in Ukrainian]
9. International Monetary Fund. (n.d.). *What is PIMA? Infrastructure Governance Portal*. <https://infrastructuregovern.imf.org/content/PIMA/Home/PimaTool/What-is-PIMA.html>
10. EU BIM Task Group. (2017). *Handbook for the introduction of Building Information Modelling (BIM) by the European public sector*. <https://cutt.ly/ytLuY4J> [in Ukrainian]
11. Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine. (2025). *Digitalization of construction and urban planning: Results of 2025 and plans for 2026*. <https://mindev.gov.ua/news/tsyfrovizatsiia-budivnytstva-ta-mistobuduvannia-pidsumky-2025-roku-ta-plan-na-2026-rik> [in Ukrainian]
12. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (n.d.). *Diia.Business in communities*. <https://thedigital.gov.ua/projects/business/city> [in Ukrainian]
13. BIP. (2026). *Diia City regime in 2026: Conditions, requirements, advantages and disadvantages*. <https://bip.net.ua/articles/diia-siti-umovi-vimogi-perevagi-j-nedoliki/> [in Ukrainian]
14. SmartTender. (n.d.). *Electronic trading platform Prozorro and commercial procurement*. <https://smarttender.biz/> [in Ukrainian]
15. Wasser 3.0. (n.d.). *CSRD and ESG reporting: More than just numbers on white paper*. <https://wasserdreinu.de/en/blog/esg-and-csrd-reporting/>
16. Senken. (n.d.). *ESRS standards*. <https://www.senken.io/glossary/esrs-standards>
17. World Bank. (n.d.). *Statistical Performance Indicators (SPI)*. <https://data.worldbank.org/indicator/IQ.SPI.PIL1?locations=PS-UA>

Стаття надійшла до редакції 28.05.26

Рецензовано 22.06.26

Опубліковано 29.06.2026 р.

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.